

МОТИВИ

за изменение на Индикативната годишна работна програма за 2024 г. на Програма „Техническа помощ“

Индикативната годишна работна програма (ИГРП) за 2024 г. на Програма „Техническа помощ“ (ПТП) беше одобрена от Комитета за наблюдение на Програмата на неговото Трето редовно заседание, което се проведе на 14 ноември 2023 г.

След проведена активна комуникация и съгласуване със заинтересованите страни и службите на Европейската комисия, в съответствие с чл. 26, ал. 8 от ПМС №23/2023 г.¹, Управляващия орган предлага за съгласуване на Комитета за наблюдение проект за изменение на ИГРП за 2024 г. на ПТП, който включва две нови процедури и изменение на съществуваща процедура, във вида, съгласуван със службите на Европейската комисия, както следва:

1. Нова процедура **„Оптимизиране на средата за изпълнение на Споразумението за партньорство по отношение на предотвратяването и борбата с нередностите и измамите, засягащи финансовите интереси на ЕС, и чрез стратегическото управление на Националната рамка за приоритетни действия за Натура 2000 за програмния период 2021 – 2027 г.“** с бюджет 846 000 лв. и конкретни бенефициенти Министерството на вътрешните работи (дирекция АФКОС) и Министерството на околната среда и водите (отдел „Натура 2000“ в дирекция „Национална служба за защита на природата).
2. Нова процедура **„Ефективна координация при изпълнение на политиката на сближаване в България“** с бюджет 46 550 000 лв. и конкретен бенефициент Министерството на финансите, в чиято структура е Централното координационно звено (дирекция „Централно координационно звено“).
3. Изменение на процедура **„Активни и компетентни организации на гражданското общество за повишаване на добавената стойност на политиката на сближаване в България“** с бюджет 8 600 000 лв., като максималният размер на помощта за проект не следва да надхвърля 53 000 лв. Допустими кандидати са:

Юридически лица с нестопанска цел:

1. учредени на основание Закона за юридическите лица с нестопанска цел (ЗЮЛНЦ), регистрирани в обществена полза най-малко 2 години преди подаване на проектното предложение, със седалище на територията на Р България.
2. разполагащи с необходимите финансови ресурси и механизми за покриване на оперативните разходи (финансов капацитет)
3. за които липсват обстоятелства по чл. 25, ал. 2 от ЗУСЕФСУ, чл. 44 от Закона за държавните помощи и чл. 7, ал. 1 и 5 от ПМС № 23/2023 г.

¹ Постановление № 23 от 13 февруари 2023 г. за определяне на детайлни правила за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по програмите, финансирани от европейските фондове при споделено управление за програмен период 2021 - 2027 г.

Мотивите за предложеното допълнение в ИГРП на ПТП за 2024 г. са следните:

1. По отношение на процедура „Оптимизиране на средата за изпълнение на Споразумението за партньорство по отношение на предотвратяването и борбата с нередностите и измамите, засягащи финансовите интереси на ЕС, и чрез стратегическото управление на Националната рамка за приоритетни действия за Натура 2000 за програмния период 2021 – 2027 г.“

Процедурата е в съответствие с целите на ПТП и по-конкретно със: Специфична цел 1 „Оптимизиране на средата за изпълнение на Споразумението за партньорство“ и Специфична цел 2 „Укрепване на капацитета на органите, бенефициентите и партньорите по програмите от Споразумението за партньорство“.

В рамките на процедурата ще се осигури подкрепа за изграждането на капацитет на служители в Системата, необходим за осъществяването на функции по защита на финансовите интереси на Европейския съюз и по мониторинг и докладване на изпълнението на мерките от Национална рамка за приоритетни действия за Натура 2000 в България (за многогодишната финансова рамка за периода 2021-2027 г.) (НРПД), като ще бъдат постигнати следните резултати:

- Подобрени и унифицирани административни процеси/процедури в Системата за управление на средствата от ЕСИФ/ЕФСУ (Системата) свързани с предотвратяването, администрирането, откриването, докладването и коригирането на нередности, засягащи финансовите интереси на ЕС;
- Ефективно откриване на нередности и подозрителни случаи на измами чрез извършване от управляващите органи на съвместни проверки „на място“ с дирекция АФКОС по проекти, финансирани от ЕСИФ/ЕФСУ;
- Разработена междинна оценка на ефективността на мерките от НРПД, изпълнявани от програмите от Споразумението за партньорство, допринасящи за задълженията по чл. 8 от Директива 92/43/ЕИО на Съвета от 21 май 1992 година за опазване на естествените местообитания и на дивата флора и фауна;
- Повишен капацитет на органите и структурите за управление на средствата от ЕСИФ/ЕФСУ по отношение на предотвратяването и откриването на нередности и борба с измамите, засягащи финансовите интереси на ЕС;
- Повишен капацитет на служителите на дирекция АФКОС за ефективно изпълнение на функциите на дирекцията;
- Повишен капацитет на служителите на отдел „Натура 2000“ за изпълнение на задълженията по чл. 8 от Директива 92/43/ЕИО на Съвета от 21 май 1992 година за опазване на естествените местообитания и на дивата флора и фауна;

Процедурата допълва инвестициите, извършени по Оперативна програма „Добро управление“ 2014-2020 чрез Европейския социален фонд по Процедура BG05SFOP001-4.006 „Хоризонтална подкрепа за ефективното управление на средствата от ЕСИФ“ и е в изпълнение на мярка 8 за управление на изпълнението на НРПД.

Процедурата допринася за изпълнението на целите на ПТП и постигането на целевите стойности на следните програмни индикатори: O1-1 „Аналитични доклади и стратегически документи (брой)“ с 8, O1-2 „Хоризонтални и междусекторни оценки (брой)“ с 1, O1-3 „Методически указания и проекти на нормативни актове (брой)“ с 20, O1-4 „Проверки и одити, извършвани от одитиращи и/или контролни органи (брой)“ с 32 и O2-2 „Брой обучени лица/служители“ със 174.

2. По отношение на процедура „Ефективна координация при изпълнение на политиката на сближаване в България“

Процедурата е включена първоначално в ИГРП на ПТП за 2023 г. с индикативна дата на откриване през четвъртото тримесечие на 2023 г. Вследствие на забавяне, породено от структурни промени, касаещи конкретния бенефициент, и продължителен процес по съгласуване на Насоките за кандидатстване с него, процедурата е открита за кандидатстване на 26.03.2024 г., поради което същата е включена в ИГРП за 2024 г.

3. По отношение на процедура „Активни и компетентни организации на гражданското общество за повишаване на добавената стойност на политиката на сближаване в България“

Публичната администрация в партньорство с организациите на гражданското общество (ОГО) осигуряват реакция при кризи, гарантират предоставянето на обществени услуги и допринасят за изграждането на устойчивото развитие на икономиката на страната. Програма „Техническа помощ“ залага на **партньорството** като основен принцип за повишаване на ефективността на изпълнението на фондове на ЕС в България и отчита необходимостта от полагане на допълнителни усилия за засилване на колективната отговорност и ангажираност с политиките на ЕС, за повишаване на наличните знания при създаването и прилагането на стратегии, и за гарантиране на по-голяма прозрачност в процесите на вземане на решения. Това е посоката на въздействие на Програма „Техническа помощ“ за преодоляване на изоставането на България по отношение на планирането и координацията на политиките, особено с оглед на Европейския зелен пакт и готовността на Управляващите органи (УОи), бенефициентите и партньорите по програмите от Споразумението за партньорство за изпълнение на действията от Националната стратегия за адаптиране към изменението на климата до 2030 г. Според доклада „Индекс за устойчивост на неправителствените организации в България за 2020 г.“ се наблюдава спад в активността на ОГО, поради ограничените им възможности за участие в процесите на вземане на решения и затруднения диалог с институциите. Стремелът на ОГО е да противодействат на отрицателни инициативи, а не толкова да осъществяват проактивна застъпническа дейност. През 2020 г. е налице тенденция за изграждане на коалиции, като продължават да са активни и съществуващите. Общественият престиж на ОГО показва умерено подобрение през 2020 г., което се запазва и през 2021 г.² Отбелязва се нарастване на доверието в ОГО от 24,7 % през 2018 г. на 31,3 % през 2020 г. Отношението на бизнеса към ОГО и СИП се запазва положително. Категорична е позицията, че ОГО и СИП трябва да играят по-значима роля в процесите и следва да бъдат идентифицирани подходящи инструменти за активното им включване в планирането, изпълнението, мониторинга и оценката на фондовете. По примера на международната инициатива „Партньорство за открито управление“ бяха изведени няколко тематични области („Гражданско участие“, „Прозрачност и достъп до информация“, „Почтено управление и борба с корупцията“ и „Отворени данни“), които да са в основата на планирането на конкретни мерки и инструменти. Резултатите от национално представително проучване за обществените нагласи към дейността на гражданските организации, реализирано от „Алфа Рисърч“ за 2022 г. сочи, че въпреки обществените промени, не се наблюдава покачване на ръста на участието на гражданите в различни структурирани форми на активности. Отчитайки тази тенденция, от първостепенно значение за планирането и изпълнението на инвестиционните мерки през програмния период 2021-2027 г. е повишаването на капацитета на ОГО, за активното им ангажиране при изпълнението на програмите от Споразумението за партньорство.

Процедурата е включена първоначално в ИГРП на ПТП за 2024 г. с индикативна дата за откриване през второто тримесечие на 2024 г. и бюджет 2 700 000 лв., съобразно

² [Индекс за устойчивост на неправителствените организации в България за 2021 г.](#)

предвидената междинна цел на индикатор O2-4 „ОГО с повишен капацитет“ по програмата, а именно 45 ОГО с повишен капацитет до края на 2024 г. Първоначалните варианти по съгласуване на КПО със службите на ЕК предвиждаха и откриване на процедура с два срока за кандидатстване, с ресурс, съобразен с междинната цел и целевата стойност на индикатор O2-4 „ОГО с повишен капацитет“ по програмата: 45 ОГО с повишен капацитет до края на 2024 г. – междинна цел, и респективно 160 ОГО с повишен капацитет – целева стойност. Вследствие на забавяне, породено от продължителен процес по съгласуване на Критериите за подбор на операции, което съкрати значително и сроковете и възможността за откриване на процедурата с описаните параметри, УО на ПТП взе решение процедурата да обедини целия ресурс, с което да се даде възможност за изпълнение на проекти в рамките на 18 месеца от датата на сключване на договора за БФП в периода 2025 - 2027 г.

Процедурата е в съответствие със Специфична цел 2 „Укрепване на капацитета на органите, бенефициентите и партньорите по програмите от Споразумението за партньорство“ на ПТП.

По тази процедура укрепването на капацитета на гражданските организации ще се фокусира върху възможността те да участват ефективно в процеса на подготовка, изпълнение, мониторинг и оценка на програмите от Споразумението за партньорство и по този начин да гарантират прилагането на принципа на партньорство.

Мерките за изграждане на капацитет включват участие в различни форми на обучения на служителите на кандидата и на членовете на управителния/те орган/и, вкл. в други държави-членки на ЕС в т. ч. „обучения за обучители“, учебни посещения и др.; участие в мрежи/ срещи на мрежи/ тематични събития/ форуми и инициативи на национални и/или мрежи на ОГО в други държави-членки на ЕС; организиране и провеждане на мероприятия, насочени към членовете на съответната мрежа от ОГО, за трансфер на знания и опит по ключови теми, придобити в резултат от участието в различни формати на обучения, срещи на мрежи/ тематични събития/ форуми и инициативи, обучение/обучение на работното място с подкрепата на външни експерти за събиране и/или анализиране и/или разпространение и/или оценка и/или докладване на данни и/или разработване на бази данни за постигнатите резултати, включително в областите на адаптиране към изменението на климата и смекчаване, откриване на нередности и докладване; и разработване/закупуване на софтуерни инструменти за анализ/мониторинг/контрол. Организацията на гражданското общество ще трябва да опишат в своето проектно предложение от какъв капацитет се нуждае техният персонал/организация и резултатите, които възнамеряват да произведат/постигнат, за да им позволят да изпълняват някои от дейностите си в рамките на срока за изпълнение на проекта съгласно принципа на партньорство при прилагането на специфична политика на сближаване чрез програми и/или във връзка с планирани инвестиции на местно/регионално/национално ниво.

Не е допустимо проектно предложение да включва само дейности, предвиждащи обучения на служителите на кандидата и/или на членовете на управителния/те му орган/и.

Участието в обучения за изграждане на капацитет ще бъде допустимо, само ако необходимостта от дейност/и за капацитет е ясно описана, обоснована и пряко свързана с действия, които кандидатът планира да извърши във връзка с финансираните по политиката на сближаване/ изпълнението на специфични програми/ политики/ реформи/ правни ангажменти и/или във връзка с планирани инвестиции на местно/регионално/национално ниво в Р България.

Очакваните резултати са:

- ОГО, в т.ч. ОГО, регистрирани на територията на Северозападен район за планиране и/или Северен централен район за планиране и/или Североизточен район за планиране, с повишен капацитет за прилагането на принципа на

Deleted: предвидените

Deleted: междинни

Deleted: и

Deleted:

Deleted: позволи

Formatted: Not Highlight

партньорство чрез активното им участие и ангажираност в разработването, изпълнението, мониторинга (в това число за откриване на нередности и докладването им) и оценката на програмите от Споразумението за партньорство, както и мерки свързани с адаптирането към изменението на климата и смекчаването на последиците от него;

- ОГО с повишен капацитет за предоставяне на становища по критерии за подбор на операции; насоки за кандидатстване, публикувани от управляващите органи, в т. ч. предложения по планирани инвестиции от бенефициенти, изготвяне на анализи/доклади/станoviща за програмите от Споразумението за партньорство;
- ОГО с повишен капацитет за провеждане на консултативни/съвместни събития, ангажиращи местната общност и съответните заинтересовани страни относно програмите от Споразумението за партньорство;
- Улеснен обмен на опит и трансфер на знания чрез участие във формални мрежи на ОГО на територията на Република България и/или в други държави-членки на ЕС;
- Повишен капацитет на ОГО вследствие от участие в тематични събития/ форуми/ инициативи;
- ОГО с повишен капацитет за работа в партньорство и засилване на функционалните връзки между тях;
- ОГО с повишен капацитет за изграждане на партньорства с местната общност и съответните заинтересовани страни, с цел повишаване прозрачността, отчетността и чувството за собственост върху резултатите от изпълнението на програмите от Споразумението за партньорство и поддържане доверието в публичните политики.

Процедурата се разграничава от и допълва мерките и инвестициите за изграждане на капацитет, планирани по приоритетите за техническа помощ по програмите от Споразумението за партньорство, техническата помощ на Комисията, националния бюджет и други фондове.

Процедурата допринася за изпълнението на целите на ПТП и постигането на целевата стойност на програмен индикатор: О2-4 „ОГО с повишен капацитет (брой)“ – 160, като, съобразно логиката на КПО са въведени и специфични за процедурата индикатори, както следва:

- Проведени консултативни/съвместни събития от ОГО, ангажиращи местната общност и съответните заинтересовани страни относно програмите от Споразумението за партньорство;
- Проведени мероприятия от ОГО, с представители на съответните заинтересовани страни с цел изграждане на партньорства и трансфер на знания, придобити в резултат от участието в различни формати на обучения;
- Внедрени софтуерни инструменти за анализ/наблюдение/контрол при разработването, изпълнението, мониторинга и оценката на програмите от Споразумението за партньорство.